

بسمه تعالیٰ

دوازدهمین همایش دو سالانه اقتصاد اسلامی

اقتصاد اسلامی: بازبینی دیدگاه‌ها

بیش از هفتاد سال از ارایه اولین دیدگاه‌ها با عنوان اقتصاد اسلامی می‌گذرد و بیش از چهار دهه از استقرار نظام جمهوری اسلامی ایران سپری شده است. در این مدت ایده‌ها، دیدگاه‌ها و نظریه‌هایی در زمینه اقتصاد اسلامی ارایه شده است. با این وجود از اقتصاد اسلامی ناب فاصله زیادی داریم. در این زمینه این پرسش اساسی مطرح است که چرا با این همه ایده‌ها، دیدگاه‌ها و نظریه‌ها، برخی صاحب‌نظران اقتصاد و نیز صاحب‌نظران دینی منتقد این وضعیت هستند. برخی منتقد هستند که اقتصاد کشور، اسلامی نیست. برخی منتقدان بر این باورند در کشور اقتصاد ربوی حاکم است. برخی مستولان نیز چنین مطرح می‌کنند که نظریه قابل اجرایی به نام اقتصاد اسلامی تاکنون ارایه نشده است. در کنار اینها برخی اندیشمندان دینی و اقتصاددانان نیز بر این نظر هستند که چیزی به نام اقتصاد اسلامی وجود ندارد.

در این شرایط؛ آنچه به نام اقتصاد اسلامی مطرح شده است (جز بخشی در زمینه بانکداری) به سمت اجرایی شدن پیش نرفته است. لذا این قبیل پرسش‌ها برای اندیشمندان مطرح می‌شود که چرا آنچه ارایه شده است، اجرا نشده است؟ آیا آنچه ارایه شده است، قابلیت اجرا ندارد؟ آیا آنچه ارایه شده است، فایده مند نیست؟ آیا آنچه به نام اقتصاد اسلامی ارایه شده است، واقعاً منطبق با تعالیم اسلامی است؟ آیا آنچه ارایه شده است، ارزش علمی ندارد؟ آیا عوامل ذیربیط عزم لازم را برای اجرا ندارند؟ یا اینکه مشکل دیگری وجود دارد؟

در چنین شرایطی مقتضی است با هدف پاسخگوئی به سوالات فوق، آنچه تا کنون به نام اقتصاد اسلامی ارایه شده است را بازبینی و نقد نمود. لازمه تعمیق دانش اقتصاد اسلامی و نظریه‌های آن، نقد علمی آنها است.

براین اساس پژوهشکده اقتصاد دانشگاه تربیت مدرس با همکاری انجمن علمی اقتصاد اسلامی ایران و دانشگاه مفید قم، موضوع اصلی دوازدهمین همایش دو سالانه اقتصاد اسلامی را با هدف تحقق یک گام علمی در زمینه اقتصاد اسلامی: بازبینی دیدگاه‌های آن قرار داده است.

محورهای همایش

- ▶ هستی و چیستی دانش اقتصاد اسلامی
- ▶ فایده مندی، اثربخشی و ارزشمندی نظریه‌ها، ایده‌ها و دیدگاه‌های اقتصاد اسلامی
- ▶ قابلیت اجرای نظریه‌ها، ایده‌ها و دیدگاه‌های اقتصاد اسلامی
- ▶ ساختارهای علمی، ساختار نظریه علمی و دانش اقتصاد اسلامی
- ▶ ضعف‌های نظریه‌ها، ایده‌ها و دیدگاه‌های اقتصاد اسلامی
- ▶ روش‌شناسی علمی و روش ارایه نظریه‌ها، ایده‌ها و دیدگاه‌های اقتصاد اسلامی
- ▶ روش‌ها و بایسته‌های اصلاح و تقویت نظریه‌ها، ایده‌ها و دیدگاه‌ها در دانش اقتصاد اسلامی
- ▶ جایگزین‌های نظریه‌ها، ایده‌ها و دیدگاه‌های ارایه شده به نام اقتصاد اسلامی
- ▶ تقاضای اجرایی برای اقتصاد اسلامی
- ▶ علت‌ها و آثار تنوع دیدگاه‌ها در زمینه اقتصاد اسلامی
- ▶ علت‌ها و عوامل کاهش گرایش‌ها به اقتصاد اسلامی

زمان:

ساعت ۱۶ تا ۱۸:۳۰	دوشنبه ۱۴۰۱/۳/۲
ساعت ۱۶ تا ۱۸:۳۰	سه شنبه ۱۴۰۱/۳/۱۰
ساعت ۱۶ تا ۱۸:۳۰	سه شنبه ۱۴۰۱/۳/۱۷

نیست اول: بانکداری اسلامی

نیست دوم: مبانی انسان شناسی و رفتارهای اقتصادی

نیست سوم: فقه و علم اقتصاد

مکان:

سالن اجتماعات پژوهشکده اقتصاد دانشگاه تربیت مدرس

بسمه تعالیٰ

نیشنست اول بازبینی دیدگاه‌ها؛ بانکداری اسلامی

دوشنبه ۱۴۰۱/۳/۲ ساعت: ۱۶:۳۰ تا ۱۸:۳۰

ردیف	نام و نام خانوادگی	سخنران	موضوع	زمان
		سمت		از تا
۱	آغاز برنامه		قرآن و سرود	۱۶:۰۵—۱۶:۰۰
۲	دکتر مرتضی عزتی	دبیر همایش	آیا بانکداری اسلامی قابلیت اجرا دارد؟ تحلیل اقتصاد خردی	۱۶:۰۵—۱۶:۰۵
۳	دکتر پرستو محمدی	رئیس پژوهشکده اقتصاد دانشگاه تربیت مدرس	الزامات اجرایی شدن عقود اسلامی در بانک‌ها	۱۶:۲۰—۱۶:۱۵
۴	دکتر پورمتنیان	عضو هیات مدیره بانک اقتصاد نوین	مشکلات اجرایی و راهکارهای پیاده سازی بانکداری اسلامی	۱۶:۳۰—۱۶:۲۰
۵	دکتر محمد طالبی	دبیر کل بانک مرکزی	اجرای بانکداری اسلامی	۱۶:۴۰—۱۶:۳۰
۶	دکتر فرهاد نیلی	رئیس سابق پژوهشکده پولی و بانکی بانک مرکزی	قابلیت پیاده سازی نظام بانکداری اسلامی	۱۶:۵۰—۱۶:۴۰
۷	دکتر مجید رضایی	عضو شورای فقهی بانک مرکزی	تحلیل تحولات بانکداری اسلامی براساس سطوح تحلیل نهادی ویلیامسون	۱۷:۰۰—۱۶:۵۰
۸	دکتر کامران ندری	عضو هیات علمی دانشگاه امام صادق (ع)	بانکداری دوگانه؛ راهی برای توسعه بانکداری اسلامی در ایران	۱۷:۱۰—۱۷:۰۰
	میزگرد و پرسش و پاسخ، اعضا میزگرد؛ دکتر مرتضی عزتی، دکتر فرهاد نیلی، دکتر مجید رضایی، دکتر کامران ندری			۱۸:۳۰—۱۷:۱۰

نیشنست دوم بازبینی دیدگاه‌ها؛ مبانی انسان‌شناسی و رفتارهای اقتصادی

سه شنبه ۱۴۰۱/۳/۱۰ ساعت ۱۶:۳۰ تا ۱۸:۳۰

ردیف	نام و نام خانوادگی	سخنران	موضوع	زمان
		سمت		از تا
۱	آغاز برنامه		قرآن و سرود	۱۶:۰۵—۱۶:۰۰
۲	دکتر مرتضی عزتی	دبیر همایش	گزارش دبیر؛ خطای انسان شناختی در نظریه‌های خرد اقتصاد اسلامی	۱۶:۱۵—۱۶:۰۵
۳	دکتر امیر خادم علیزاده و دکتر زهرا خیری دوست لنگرودی	دانشیار دانشگاه علامه طباطبائی دکترای اقتصاد از دانشگاه علامه طباطبائی	مقاله؛ تحلیل انتقادی از انسان اقتصادی اسلام و ارایه رویکرد جایگزین	۱۶:۳۰—۱۶:۱۵
۴	دکتر سید ضیاء الدین کیاء الحسینی	دانشیار دانشگاه مفید	سلطه ایدئولوژیک بر نظریه‌های اقتصاد	۱۶:۴۰—۱۶:۳۰
۵	دکتر سید رضا حسینی	دانشیار پژوهشگاه حوزه و دانشگاه	اقتصاد خرد اسلامی؛ کامیابی‌ها، ناکامی‌ها، چشم انداز	۱۶:۵۰—۱۶:۴۰
۶	دکتر میثم موسایی	استاد دانشگاه تهران	چرا رفتارهای اقتصادی با رفتارهای مطلوب فاصله دارد؟	۱۷:۰۰—۱۶:۵۰
۷	دکتر ناصر الهی	دانشیار دانشگاه مفید	نقطه عزیمت اقتصاد اسلامی؛ تغییرات شاکله‌ای کنشگر اقتصادی	۱۷:۱۰—۱۷:۰۰
	میزگرد و پرسش و پاسخ، اعضا میزگرد؛ دکتر مرتضی عزتی، دکتر سید ضیاء الدین کیاء الحسینی، دکتر سید رضا حسینی، دکتر میثم موسایی، دکتر ناصر الهی			۱۸:۳۰—۱۷:۱۰

نیشنست سوم بازبینی دیدگاه‌ها؛ فقه و علم اقتصاد

سه شنبه ۱۴۰۱/۳/۱۷ ساعت ۱۶:۳۰ تا ۱۸:۳۰

ردیف	نام و نام خانوادگی	سخنران	موضوع	زمان
		سمت		از تا
۱	آغاز برنامه		قرآن و سرود	۱۶:۰۵—۱۶:۰۰
۲	دکتر مرتضی عزتی	دبیر همایش	روش و هدف فقه و علم اقتصاد	۱۶:۱۵—۱۶:۰۵
۳	دکتر امیرحسین مزینی و دکتر لطفعلی عاقلی	دانشیار دانشگاه تربیت مدرس	مقاله؛ آسیب شناسی و ضعیت اقتصاد اسلامی در ایران (از منظر انتظارات، قابلیت‌ها و رفتارها) و علل کاهش گرایش‌ها	۱۶:۳۰—۱۶:۱۵
۴	حاجت الاسلام والمسلمین و دکتر غلامرضا مصباحی مقدم	عضو هیات علمی دانشگاه امام صادق (ع)	اقتصاد اسلامی؛ انتظارات، دستاوردها، ناکامی‌ها و تحلیل آنها	۱۶:۴۰—۱۶:۳۰
۵	دکتر مسعود نیلی	استاد دانشگاه شریف	شیوه‌های تصمیم‌گیری و سیاستگذاری در ایران	۱۶:۵۰—۱۶:۴۰
۶	حاجت الاسلام والمسلمین و دکتر محمد رضا یوسفی	دانشیار دانشگاه مفید	فقه، سیاستگذاری و تحلیل‌های علمی اقتصاد	۱۷:۰۰—۱۶:۵۰
	میزگرد و پرسش و پاسخ، اعضا میزگرد؛ دکتر مرتضی عزتی، دکتر غلامرضا مصباحی مقدم، دکتر مسعود نیلی، دکتر محمد رضا یوسفی			۱۸:۳۰—۱۷:۰۰